

[Time:3 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

- Q.1 Answer the following (Any Two) 20
- A. Explain the term Socialization ? Discuss various agents of socialization.
 - B. Elaborate on the theory of self.
 - C. Discuss the theory of 'self' development of Cooley.
- Q.2 Answer the following (Any Two) 20
- A. What is Crime? Explain various types of Crime.
 - B. Discuss the issue of increasing rates of Crime in India.
 - C. What are the causes of Human Trafficking? What are the laws that deal with Human Trafficking?
- Q.3 Answer the following (Any Two) 20
- A.What is tourism? Explain its types?
 - B.Define Ecotourism tourism. Discuss the characteristics of Ecotourism tourism.
 - C.Discuss in detail what are the benefits of Urban tourism?
- Q.4 Answer the following (Any Two) 20
- A.Define Ecology. Examine the Interconnectedness between different Eco-System.
 - B.Discuss the various environmental problems and threats to Mumbai's ecology.
 - C.Examine in detail the contribution of Vandana Shiva to Ecofeminism.
- Q.5 Short Notes(Any Two) 20
- A. Primary and secondary socialization.
 - B. Measures to prevent cybercrime.
 - C. Elements of urban tourism.
 - D. Significance of Ecofeminism.

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ. समाजीकरण या शब्दाचे स्पष्टीकरण द्या? समाजीकरणाचे माध्यम म्हणून माध्यमांवर चर्चा करा.
- ब. स्वत्व सिद्धांत स्पष्ट करा.
- क. कुलेंच्या 'स्वत्व' विकासाच्या सिद्धांताची चर्चा करा.
- प्र.२ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ. गुन्हा म्हणजे काय? गुन्ह्यांचे विविध प्रकार समजावून सांगा.
- ब. सायबर गुन्हा म्हणजे काय? विविध प्रकारच्या सायबर गुन्हेगारी कृती समजावून सांगा.
- क. मानवी तस्करी म्हणजे काय? मानवी तस्करीशी संबंधित कोणते कायदे आहेत?
- प्र.३ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ. आरामदायी उपक्रम म्हणून पर्यटनावर निबंध लिहा.
- ब. पर्यावरणीय पर्यटनाची व्याख्या करा. पर्यावरणीय पर्यटनाच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
- क. शहरी पर्यटनाचे फायदे काय आहेत यावर सविस्तर चर्चा करा?
- प्र.४ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ. पर्यावरणशास्त्राची व्याख्या करा. व विविध परिसंस्थांमधील परस्परसंबंध तपासा.
- ब. मानवी क्रियाकलापांमुळे पर्यावरणाच्या विविध समस्या आणि पर्यावरणाला होणारे धोके यावर चर्चा करा.
- क. पर्यावरणीय स्त्रीवादामध्ये वंदना शिवांचे योगदान तपशीलवार तपासा.

प्र.५

खालील पैकी दोहोंवर टिपा लिहा.

- अ. प्राथमिक आणि माध्यमिक समाजीकरण
- ब. सायबर गुन्हे रोखण्यासाठी उपाययोजना
- क. शहरी पर्यटनाचे घटक
- ड. पर्यावरणीय स्त्रीवादाचे महत्त्व

२०